

2015/2016 TELÉNEK IDŐJÁRÁSA

WEATHER OF WINTER 2015/2016

Hoffmann Lilla

Országos Meteorológiai Szolgálat, H-1525 Budapest, Pf. 38., hoffmann.l@met.hu

A 2015/16 tél átlaghőmérséklete $2,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ volt. A teljes téli időszakot tekintve mindenhol melegebb volt a megszokottnál hazánk területén, az 1981-2010-es átlagnál alacsonyabb évszakos értékek sehol sem jelentkeztek. Az országos évszakos átlagos anomália értéke $+2,4\text{ }^{\circ}\text{C}$. Az egyes hónapokat tekintve az 1981-2010-es átlagot leginkább a februári átlaghőmérséklet haladta meg ($+5\text{ }^{\circ}\text{C}$), ezzel 2016 februárja a legmelegebb február 1901 óta. A decemberi $+2,3\text{ }^{\circ}\text{C}$ -os anomáliával a 2015-ös volt az 19. legmelegebb december. A január hasonlóan alakult a sokévi átlaghoz, így az 54. legmelegebbnek adódott. 2015/2016 tele a 6. legmelegebb tél 1901 óta. Az országos átlagos téli csapadékösszeg $158,4\text{ mm}$ a homogenizált adatok alapján; országos átlagban 2015/2016 tele 46%-kal bizonyult csapadékosabbnak a megszokottnál. Az évszak hónapjait tekintve a februárt emelhetjük ki, amely meglehetősen csapadékos volt, országos átlagban 98 mm hullott le, ezzel a legcsapadékosabb februárnak számít a mérések kezdete óta. A január is jelentős csapadéktöbblettel rendelkezett, így a rangsorban is előkelő helyen végzett (10.), a december pedig meglehetősen száraznak bizonyult (113.). Összességében az idei tél a 15. legcsapadékosabb volt 1901 óta.

December. Decemberben, országos átlagban a havi középhőmérséklet $2,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ volt, amely $2,3\text{ }^{\circ}\text{C}$ -kal haladta meg az 1981-2010-es évek decemberre vonatkozó átlagértékét. Decemberben az ország túlnyomó részén $2-3\text{ }^{\circ}\text{C}$ -os középhőmérsékletet mértünk. Hűvösebb körzetek az Északi-középhegység legmagasabb pontjain voltak, főként a Bükkben és a Zempléni-hegységben. A legnagyobb anomáliák leginkább az or-

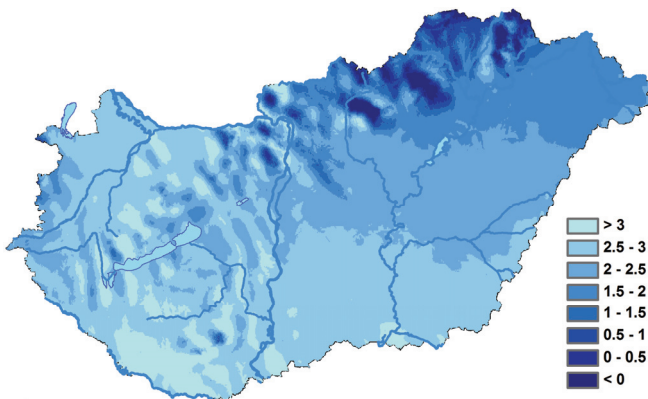
A hónap során mért legmagasabb hőmérséklet:

$17,2\text{ }^{\circ}\text{C}$, **Balatonederics** (Veszprém megye), december 1.

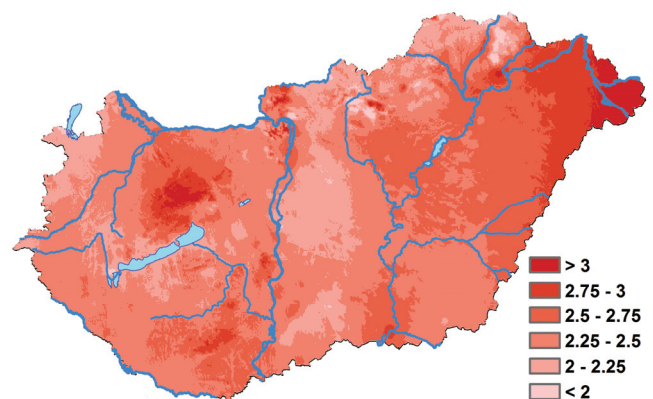
A hónap során mért legalacsonyabb hőmérséklet:

$-13,8\text{ }^{\circ}\text{C}$, **Zabar** (Nógrád megye), december 31.

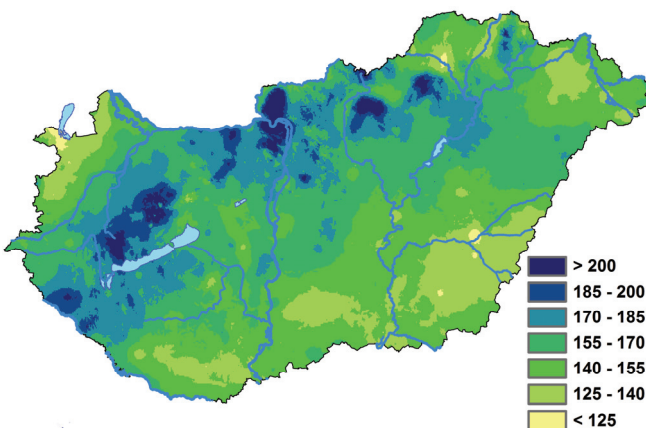
A december meglehetősen száraz volt, a megszokott csapadékmennyiségnek átlagosan mintegy 10-15%-a hullott le hazánkban: az or-

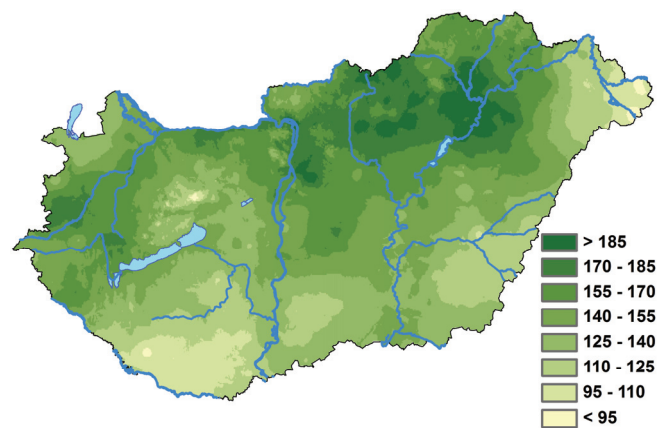
1. ábra: A 2015/2016-os tél középhőmérséklete ($^{\circ}\text{C}$)

2. ábra: A 2015/2016-os tél középhőmérsékletének eltérése ($^{\circ}\text{C}$) a sokévis átlagtól (1981-2010)

3. ábra: A 2015/2016-os tél csapadékösszege (mm)

4. ábra: 2015/2016-os tél csapadékösszege a sokévi (1981-2010-es) átlag százalékos arányában kifejezve

szág északkeleti felében fordultak elő, a legkisebb mértékű eltérések az ország déli, délnyugati területeire voltak jellemzőek. 12 fagyos nap ($T_{\min} \leq 0\text{ }^{\circ}\text{C}$) jelentkezett, mely 9 nappal kevesebb, mint a sokévi átlag. Zord nappól ($T_{\min} \leq -10\text{ }^{\circ}\text{C}$) és téli nappól ($T_{\max} \leq 0\text{ }^{\circ}\text{C}$) is kevesebb fordult elő (rendre 0 és 1, a normál értékek pedig 3 és 8).

szág középső és délnyugati részein a megszokott mennyiség kevesebb, mint 5%-át figyeltük meg, Tiszaujváros környékén pedig a normál 60%-a hullott le. Országos átlagban az ilyenkor szokásos csapadékmennyiség mintegy 11%-át jegyeztük (5,3 mm), és a csapadékos napok száma is kevesebb (8 nap) a sokévi átlaghoz képest (11 nap).

A hónap legnagyobb csapadékösszege:

22,8 mm, Tiszaújváros (Borsod-Abaúj-Zemplén megye)

A hónap legkisebb csapadékösszege:

0,2 mm, Homokszentgyörgy (Somogy megye)

24 óra alatt lehullott maximális csapadék:

8,4 mm, Hortobágy-halastó (Hajdú-Bihar megye), december 18.

Január. A januári átlaghőmérséklet (-1,0 °C) hasonlóan alakult, mint az 1981-2010-es sokévi átlag (-0,9 °C). Az ország nagy részén -0,5 – +0,5 °C közötti anomália jelentkezett, ennél alacsonyabb értékek az ország északkeleti felén tűntek fel. A legnagyobb pozitív anomáliák a Mátra nagy részére és az ország déli, délnyugati területeire voltak jellemzőek, mintegy 1-1,5 °C-kal volt melegebb az ilyenkor megszokottnál. Az országos havi átlaghőmérséklet értékeiben megfigyelhető egy DNy-ÉK irányú hőmérséklet csökkenés.

A megszokotthoz hasonlóan januárról tanúskodnak a hőmérsékleti küszöbnapok is. A normállal megegyező volt a fagyos napok (24 nap), a zord napok (4 nap) és a téli napok száma (11 nap) is.

A hónap során mért legmagasabb hőmérséklet:

16,8 °C, Hajós (Bács-Kiskun megye), január 11.

A hónap során mért legalacsonyabb hőmérséklet:

-18,5 °C, Mihálygerge (Nógrád megye), január 23.

Jelentős csapadéktöbblettel rendelkezett a január, a megszokott mennyiség 183%-a hullott le országos átlagban. A legnagyobb csapadék-

24 óra alatt lehullott maximális csapadék:

33,0 mm, Óhíd (Zala megye), január 11.

Február. A februári középhőmérséklet 5 és 6 °C között alakult hazánk nagy részén. Ennél hidegebb az Északi-középhegység magasabban fekvő területein volt, azonban még itt is fagypont felett alakultak a hőmérsékleti értékek. A szokásosnál 5 °C kal volt melegebb az idei február. Az országos átlaghőmérséklet 5,6 °C-nak adódott, amely rekordnak számít, ugyanis soha nem volt még ilyen meleg a február a mérések kezdete óta. A sokévi átlagnál hűvösebb február sehol sem fordult elő az országban. A Bakony térségében 3 °C-kal, a Tiszántúlon és a Nyírség területén 5-6 °C-kal is haladta meg az anomália értéke az 1981-2010-es átlagot.

Fagyos napból 7-et jegyeztünk, amely jelentősen eltér a normáltól (20 nap). Zord és téli napokból idén egyet sem figyeltünk meg (normál: 3 és 5 nap).

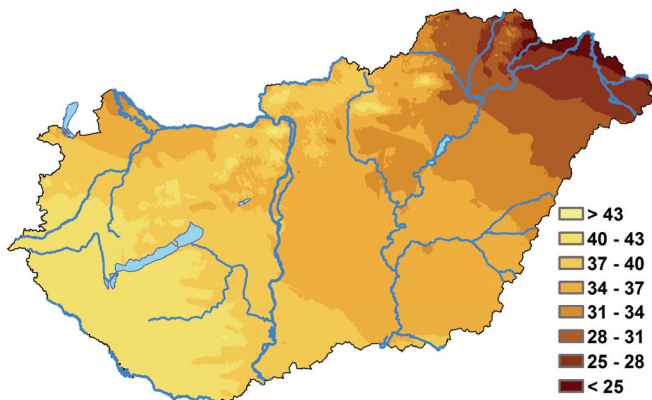
A hónap során mért legmagasabb hőmérséklet:

19,6 °C, Verpelét (Heves megye), február 22.

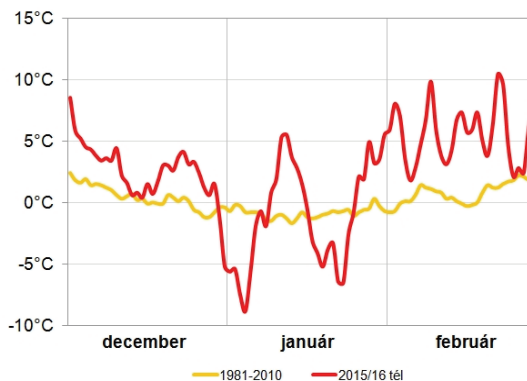
A hónap során mért legalacsonyabb hőmérséklet:

-7,7 °C, Nyírlugos (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye), február 27.

A február meglehetősen csapadékos volt, országos átlagban 98 mm hullott le, ezzel a legcsapadékosabb februárnak számít a mérések kezdete óta. A legkevesebb csapadék a Mecsek, a Nyírség és a Körösökmentén jelentkezett, ezeken a területeken mintegy 60-70 mm havi

5. ábra: A 2015/2016-os tél globálsugárzás összege (kJ/cm²)

6. ábra: A 2015/2016-os tél napi középhőmérsékleteinek eltérése a sokévi (1981-2010-es) átlagtól (°C)

többséget az országot délnyugat-északkelet irányban átszelő sávban hullott, itt a normál 200 – 240%-át figyelhattuk meg.

A Dunakanyarnál és a Bakony egyes részein a szokásos csapadékmennyiségnek általában 100-120%-át regisztráltuk, de kisebb foltokban előfordult, hogy a csapadék mennyisége nem érte el a 100%-ot. Csapadékos napból a normál 9 nap helyett idén januárban 14 jelentkezett.

A hónap legnagyobb csapadékösszege:

86,6 mm, Solt (Bács-Kiskun megye)

A hónap legkisebb csapadékösszege:

31,4 mm, Felsőszőlőnk (Vas megye)

összegeket jegyeztünk. Az Északi-középhegység magasabban fekvő területei, a Bakony térsége, valamint hazánk nyugati része bizonyultak a legcsapadékosabbnak. Itt a havi csapadékmennyiség értéke elérte a 200 mm-t is. A csapadékos napok száma (17 nap) jóval meghaladta a 9 napos normálértéket.

A hónap legnagyobb csapadékösszege:

184,3 mm, Mátrászentimre (Heves megye)

A hónap legkisebb csapadékösszege:

60,6 mm, Nyírkarász (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye)

24 óra alatt lehullott maximális csapadék:

47,7 mm, Szentlélek (Borsod-Abaúj-Zemplén megye), február 10.

2015/2016. tél időjárási adatainak összesítője

Állomás	Napsütés (óra)		Sugárzás (kJ/cm ²)	Hőmérséklet (°C)						Csapadék (mm)			Szél viharos napok
	évszak összes	eltérés		évszak összes	évszak közép	eltérés	max	napja	min	napja	évszak összes	átlag %-ában	
Szombathely	285,3	61,0	15	2,4	2,3	16,5	02.22	-11,4	01.07	143,4	182,0	21	3
Nagykanizsa	-	-	14	2,5	2,2	16,7	02.22	-12,9	01.05	161,3	134,2	20	6
Siófok	-	-		2,5	2,0	15,5	02.09	-10,9	01.05	161,6	151,3	22	8
Pécs	275,7	38,6	14	3,2	2,5	15,9	02.22	-10,7	01.04	125,1	110,7	24	6
Budapest	178,1	-49,3	11	2,5	2,0	16,8	02.22	-11,6	01.04	171,4	178,2	24	4
Kékestető	311,8	44,9	14	-0,8	2,4	11,4	02.22	-15,3	01.04	221,6	160,7	28	41
Szolnok	157,2	-49,4	11	2,6	2,5	17,0	02.22	-12,1	01.04	126,6	133,7	22	3
Szeged	190,9	-20,2	12	3,0	2,7	17,3	02.22	-10,5	01.22	127,9	134,9	24	3
Nyíregyháza	-	-	10	1,9	2,7	15,7	02.22	-14,8	01.23	128,1	139,0	22	4
Debrecen	148,9	-48,9	10	2,2	2,7	16,1	02.22	-16,6	01.22	166,1	159,1	23	5
Békéscsaba	-	-	12	2,6	2,6	16,3	02.22	-15,3	01.23	129,3	114,5	25	4

